

OKRESNÁ PROKURATÚRA ŽILINA
Moyzesova 20, 011 56 Žilina 1

Číslo: 4 Pv 213/15/5511
EEČ: 2-43-176-2016

Žilina 03.06.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: Zločin Týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 1/2014 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Žilina

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

1. XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- Zločin Týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 1/2014 Zbierky zákonov

na tom skutkovom základe, že:

od presne nezisteného dňa mesiaca júl 2015 do 11.10.2015 v XXXXX v rodinnom dome číslo XXXXX, kde býval spoločne so svojimi rodičmi a do ktorého sa našťahoval po tom, ako ho zo spoločnej domácnosti vyhodila družka XXXXX, pod vplyvom alkoholu v prítomnosti svojej matky XXXXX vulgárne nadával a rovnako opakovane bezdôvodne nadával aj jej osobne, že „choď do piče, kurva vyjebaná“,

Postupujem **Okresnému úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy v XXXXX,**

pretože výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ, odboru kriminálnej polície XXXXX

uznesením číslo ČVS:ORP-553/2-VYS-CA-2015 zo dňa 12.10.2015 podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začal trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesol obvinenie XXXXX pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

„1/ od presne nezisteného dňa mesiaca júl 2015 v rodinnom dome č.p. XXXXX opakovane fyzicky a psychicky týral, najmä pod vplyvom alkoholu, svoju matku XXXXX, nar. XXXXX, bytom detto a to tým spôsobom, že po požití alkoholických nápojov začal matke vulgárne nadávať „choď do piče kurva vyjebaná“, ako i slovami „keď ste si ma splodili, tak sa o mňa starajte“, kde pod vplyvom alkoholu najmenej 25-krát žiadal, aby ho matka obsluhovala, kedy v nočnej dobe v uvedenom období vošiel do miestnosti spálne, kde spala jeho matka, rozsvietil svetlo, matku zobudil, pričom táto mu musela ísť pripraviť jedlo, nsmela opustiť miestnosť kuchyne, kde musela stáť oproti nemu a pozerat' sa mu do očí, pričom po tom, ako syn zaspal na stoličke, bola nútená viackrát utiecť z domu a prespať buď u syna XXXXX, bytom XXXXX alebo u dcéry XXXXX, bytom XXXXX, ako i 2-krát prespať v drevenej šope v záhrade rodinného domu XXXXX,

2/ od presne nezisteného dňa mesiaca júl 2015 do dňa 11.10.2015 v rodinnom dome č.p. XXXXX opakovane psychicky týral, najmä pod vplyvom alkoholu, svoju matku XXXXX a to tým spôsobom, že po požití alkoholických nápojov mu jeho matka 10-krát musela ísť kúpiť alkohol, kde tento jej dal kreditnú kartu s tým, že jej doslovne uviedol „choď mi kúpiť fľašu borovičky a dve pivá“, kedy táto z obavy, aby jej syn neublížil, šla do obchodu a požadovaný alkohol a pivo synovi XXXXX priniesla,

3/ dňa 20.09.2015 vo večerných hodinách v rodinnom dome č.p. XXXXX pod vplyvom alkoholu fyzicky napadol svoju matku XXXXX a to tak, že po tom, ako mu táto odmietla dať peniaze na alkohol, túto sotil o stenu, kde táto v dôsledku nárazu si ublížila ľavé rameno, pričom na ošetrovanie sa hanbila ísť, avšak túto vec oznámila na OO PZ XXXXX, pričom po uvedenom napadnutí mala 2 týždne bolesti ramena,

4/ zhruba v období začiatku septembra 2015, presne nezisteného dňa, v záhrade rodinného domu č.p. XXXXX po tom, ako sedela na lavičke XXXXX, prišiel k nej syn XXXXX, ktorý si sadol pri nej na stoličku, pričom z ničoho nič hodil po svojej matke svoj mobilný telefón, pričom túto zasiahol do oblasti prs z dôvodu, že matka sa na neho nepozerala, po uvedenom napadnutí XXXXX na ošetrovanie nešla a vec neoznamovala z obavy, že by syn bol voči nej agresívnejší, ak by zavolala políciu,

5/ dňa 11.10.2015 v ranných hodinách v rodinnom dome č.p. XXXXX po tom, ako umývala XXXXX v chodbe podlahu, pristúpil k nej syn XXXXX, ktorý bol pod vplyvom alkoholu, kde jej uviedol „prestaň umývať“ a následne jej vytrhol metlu a túto zahodil do miestnosti kotolne, následne jej v čase okolo 10.00 hod. dňa 11.10.2015 prikázal slovami „choď mi kúpiť fľašu borovičky a 2 pivá“, pričom táto z obavy, aby jej neublížil, odišla z rodinného domu a uvedenú vec išla oznámiť na OO PZ XXXXX.

V priebehu vyšetrovania bol obv. XXXXX uznesením Okresného súdu XXXXX sp. zn. 0Tp/358/2015-14 zo dňa 13.10.2015 vzatý do väzby podľa § 87 ods. 2 Tr. por. z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., nakoľko tu bola dôvodná obava, že v prípade ponechania obvineného na slobode, tento bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti.

Po skončení vyšetrovania dňa 12.01.2016 vyšetrovateľ PZ predložil tunajšej

prokuratúre na vec sa vzťahujúci vyšetrovací spis ČVS:ORP-553/2-VYS-CA-2015 s návrhom na podanie obžaloby.

V priebehu prípravného konania **obvinený XXXXX** nevypovedal ku skutku, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie, nakoľko sa to nezakladá na pravde. Pri rozhodovaní o podanom návrhu na vzatie do väzby pred sudcom pre prípravné konanie uviedol, že skutok sa nezakladá na pravde, polovica z toho, nie je pravda a druhá polovica je moc farebne opísaná. Jeho matka je moc citlivá, keď pri nej človek zakričí alebo zahreší, ona hneď povie, že je hrubý, vulgárny. Keď ju chytí za ruku, tak kričí, nechaj ma, nenapádaj ma. On jej nenadával, nadával len tak všeobecne na život, na seba, on ju má rád. S matkou sa ani nedá hádať, ona odíde. Ona sa s ním nechce rozprávať, on keď zakričí, je z toho hotová a ide preč. Pokiaľ ide o alkohol, uviedol, že v auguste si vypil, ale on keď pije, leží v izbe a nikto ho nezaujíma. Ako môže byť stále opitý, keď chodí do práce. Pokiaľ pije, tak vie, čo robí. Nepije do nepríčetnosti, ani nikoho nenapáda pod vplyvom alkoholu. V určitých situáciách je agresívny pod vplyvom alkoholu, ale nie voči rodine.

Svedkyňa – poškodená XXXXX vo svojej výpovedi dňa 12.10.2015 uviedla, že býva v rodinnom dome spoločne so svojim manželom XXXXX, pričom zhruba dva mesiace s nimi v dome býva aj ich syn XXXXX. Bývať k nim prišiel po tom, čo ho vyhodila z bytu jeho priateľka XXXXX, pričom syn k nim prišiel sám a len sa bez opýtania nastahoval. Ona sa mu bála oponovať, pretože má zo syna strach, nakoľko tento bol voči nej v minulosti a aj v súčasnej dobe agresívny. Niekedy od mesiaca júl 2015, po tom, čo sa k nim nastahoval, začal syn vo veľkej miere požívať alkoholické nápoje a pod vplyvom alkoholu začal byť voči nej i voči manželovi agresívny, začal obom bezdôvodne nadávať „chod' do piče, kurva vyjebaná“, nadával im slovami „keď ste ma splodili, tak sa o mňa starajte“. Pod vplyvom alkoholu vyžadoval, aby ho obsluhovala, čo bolo aj v nočnej dobe, kedy prišiel do spálne, rozsvietil a ona musela vstať a ísť mu pripraviť jedlo, pričom z kuchyne nemohla odísť, musela stáť oproti nemu a pozeráť sa na neho. To sa salo najmenej 25-krát, vždy bol pod vplyvom alkoholu. Keď zbadala, že syn zaspal, ušla z domu preč buď k synovi XXXXX alebo k dcére XXXXX. Tiež sa stalo asi dvakrát, že prespala v drevnej šope pri dome, lebo do domu sa bála ísť. Syna sa bojí, nevie, čo môže od neho čakať, keďže tento je pod vplyvom alkoholu strašne agresívny, v minulosti už bol 9 rokov vo výkone trestu odňatia slobody. Má podozrenie, že syn berie aj nejaké drogy, nakoľko jeho správanie je v poslednej dobe veľmi agresívne. Dňa 20.09.2015 ju napadol tak, že pýtal od nej peniaze na alkohol a keď mu ich odmietla dať, tak ju sotil o stenu, pričom si ublížila na ľavé rameno. Na ošetrenie nešla, lebo sa hanbila, vec ale oznámila na políciu. Rameno ju bolelo asi dva týždne. Tiež v priebehu dvoch mesiacov ju najmenej 10-krát žiadal, aby mu išla kúpiť alkohol so slovami „chod' mi kúpiť fľašu borovičky a dve pivá“, pričom z obavy, aby jej neublížil a mala pokoj, išla do obchodu. Celé to ukončila dňa 11.10.2015, kedy o 10.00 hod. ju syn opätovne poslal po alkohol a kedy to išla nahlásiť na políciu. Tiež asi pred šiestimi týždňami v čase, keď sedela na záhrade, prišiel k nej opitý syn XXXXX, sadol si na stoličku a bezdôvodne po nej hodil mobilný telefón, ktorým ju zasiahol do prs. Keď sa syna pýtala, prečo to urobil, tak jej odvetil, že prečo na nepozera na neho. Keďže sa hanbila a aj bála syna, lebo tento by bol agresívny, vec neoznamovala. Tiež dňa 11.10.2015 pri tom, ako umývala na chodbe podlahu, prišiel k nej syn pod vplyvom alkoholu, vytrhol jej metlu, zahodil ju do miestnosti kotolne s tým, aby prestala umývať. Pokiaľ ide o správanie syna, má z neho strach, lebo pod vplyvom alkoholu je veľmi agresívny, je závislý od alkoholu, ktorý požíva najmä počas víkendov. Bojí

sa, čo bude nasledovať, keď je opitý, či zasa bude od nej niečo vyžadovať. Ona má problémy so spánkom, v noci sa strháva zo spánku, bojí sa, že ju zase príde zobudiť a čo bude nasledovať. Bojí sa pred ním zamknúť, pretože on by bol schopný dvere aj vylomiť alebo rozbiť. Je z toho psychicky vyčerpaná, zle to vplýva na jej zdravie. Tiež ma obavu, že pokiaľ by syn bol prepustený zo zadržania, že sa opätovne vráti do miesta bydliska, lebo nemá kde ísť bývať, pričom má strach, že sa jej pomstí za to, že volala políciu.

Vo svojej ďalšej výpovedi dňa 04.01.2016 svedkyňa – poškodená XXXXX vypovedala, že chce uviesť skutočnosti ňou uvádzané dňa 12.10.2015 na pravú mieru, nakoľko chce týmto synovi napomôcť. Jej pôvodná výpoveď bola urobená, keď bola značne v strese s tým, že nie všetky veci, ktoré uviedla, sa zakladajú úplne na pravde. Synovo konanie nepovažuje ona za týranie, bolo jej nepríjemné počúvať jeho vulgárne nadávky, ktoré patrili celému mestu. Pokiaľ ide o jej obsluhovanie syna v nočnej dobe, ona vstala dobrovoľne na vyzvanie „mami daj mi niečo jesť“. Toto robila z obavy, aby nenechal pustený sporák alebo otvorenú chladničku. Počas podávania jedla syn vyžadoval, aby k nemu bola obrátená tvárou, mal potrebu, aby sa s ním rozprávala. Viackrát syn nechal jedlo na stole nezjedené, resp. po tom, ako zaspal, išla do svojej izby spať. Pokiaľ odchádzala k synovi a dcére, tak preto, že sa nemohla pozerieť na syna, ktorý bol pod vplyvom alkoholu. Neodchádzala z domu preto, že by sa ho obávala. Raz ušla pred synom do šopy, a keďže tento zaspal, vrátila sa domov. Keď odišla k dcére alebo synovi, syn XXXXX jej volal a písal SMS, na čo ona nereagovala, nechcela, aby vedel, kde je. Pokiaľ uviedla, že synovi musela asi 10-krát kúpiť borovičku, v skutočnosti to bolo len raz. Syn si pivo nosil domov a alkohol mu v rukách nevidela. Pokiaľ synovi kúpila alkohol, tak preto, aby mala pokoj. Dňa 20.09.2015 sama narazila ramenom do zárubne dverí, keď sa chcela vyhnúť synovi a jeho opitým rečiam a ktorému sa chcela vytrhnúť, keď ju chytil za ruku. Syn tiež po nej nehodil telefón, ale telefón hodil na stôl, tento sa šmykol po stole a zasiahol ju do pŕs. Syn jej tiež nevytrhol metlu z ruky, iba jej ju zobral a položil na schody, kde spadla. Trestné oznámenie na syna podala preto, že chcela, aby polícia syna odvieďa z domu a aby tento podstúpil protialkoholické liečenie. Vôbec nemala úmysel ho kriminalizovať a nechcela, aby šiel do väzby.

Svedok XXXXX ml., brat obvineného, dňa 12.10.2015 vypovedal, že je pravdou, že jeho brat XXXXX sa dopustil skutkov, ktoré jeho matka uvádzala. Nevie, koľkokrát za posledné tri mesiace u neho matka spala, ale mohlo to byť najmenej 30-krát, prišla vždy v nočnej dobe naľahko oblečená, uplakaná s tým, že musela ujsť z domu pred bratom XXXXX, ktorý bol pod vplyvom alkoholu, vždy ju budil a v nočnej dobe ju posielal kúpiť alkohol alebo mu musela pripravovať jedlo. On aj bratovi na túto tému niečo povedal, avšak bolo to zbytočné, vždy mu začal nadávať do debilov a podobne. Matka mu nepovedala všetko, čo sa doma deje, zrejme sa hanbila a mala možno aj z brata strach. Keď mal brat XXXXX v mesiaci august dovolenku v dĺžke 2-3 týždňov, počas celej doby matka bola u neho, lebo sa bála ísť domov, nakoľko brat bol denno-denne pod vplyvom alkoholu. Tiež vie o tom, že brat XXXXX matku sotil do steny, lebo sa sťažovala na bolesti ľavého ramena, nevie však presne, kedy to bolo.

Svedok XXXXX okrem iného vypovedal, že pracuje ako policajt na Obvodnom oddelení PZ XXXXX. Dňa 11.10.2015 spoločne s kolegom XXXXX boli vyslaní na preverenie oznámenia XXXXX do XXXXX. Po príchode do domu zistili, že v dome sa nachádza mladý muž, ktorý ležal na posteli a pri sebe mal fľašu alkoholu

a popolník. Podľa XXXXX sa jednalo o jej syna XXXXX, ktorý nechcel odísť z domu, hoci tam nemal trvalý pobyt, lebo mu ho XXXXX v minulosti zrušila, čo bolo overená aj lustráciou v evidenciách. S kolegom XXXXX vyzvali, aby predložil doklad totožnosti, na čo reagoval krikom, že čo chcú v jeho dome, ale občiansky preukaz im predložil. Stále na nich kričal, aby vypadli z jeho domu, že tam nemajú čo robiť a že on tam má trvalý pobyt. XXXXX vybehol zrazu z miestnosti a privolal svojho otca, ktorý keď zišiel dole schodmi k nim, mu povedal „keď takto piješ, tak ťa tu nechcem, ja už na to nemám nervy, choď preč“. XXXXX sa následne opýtal svojej matky, že kde má ísť, na čo mu ona odpovedala, že ju to nezaujímá, že chce, aby z domu odišiel, že ho tam už nechce mať. Na to ho s kolegom vyzvali, aby dom opustil, že sa inak dopustí trestného činu porušovania domovej slobody. Na to XXXXX, ktorý v tom čase spal na schodoch povedal, že „môžem vás jebať“ a ľavou rukou ho odsotil. Následne sotil aj kolegu XXXXX, po čom voči nemu použili chmaty a XXXXX zadržali a predviedli na oddelenie. Na oddelení odmietol dychovú skúšku a pýtal sa ich, že či chcú, aby prišla sanitka. Následne si dvakrát silno udel hlavu o mrežu cely a hodil sa smerom dozadu.

V podstatných bodoch vypovedal zhodne aj **svedok XXXXX**.

Počas vyšetrovania boli k osobe obvineného XXXXX a k osobe poškodenej XXXXX vypracované znalecké posudky.

Zo znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria vypracovaného k osobe obv. XXXXX vyplýva, že XXXXX trpí plne rozvinutým syndrómom somatopsychickej závislosti od alkoholu – s dlhoročným požívaním alkoholických nápojov, prejavuje sa vysokým cravingom (baživosť, túžba piť), stratou kontroly nad užívaním alkoholu, vysokou toleranciou alkoholu, pozitívnymi palimpsestami, ranými dúškami na potlačenie abstinenčných príznakov, v anamnéze opakovanými abstinenčnými prejavmi, pitím prevažne excesívne ťahového, v medziobdobiach aj denného charakteru (udržiavanie hladiniek) s preferenciou destilátov s opakovanými poruchami správania v ebrietach. Pod vplyvom alkoholu má väčšiu tendenciu správať sa konfliktne, je impulzívny, dráždivý, v ebrietach má sťaženú kontrolu nad svojím správaním, oslabujú sa jeho racionálne brzdné mechanizmy, čím sa zvyšujú sklony k agresiiam verbálneho aj brachiálneho charakteru – najmä voči blízkemu okoliu. Podľa súčasnej klasifikácie chorôb (MKCH 10) jeho stav zodpovedá dg. zn. F 10.2. Podľa staršej klasifikácie sa XXXXX nachádza v treťom (rozhodujúcom) až štvrtom (terminálnom) štádiu alkoholizmu podľa Jellineka. Obv. XXXXX v čase páchania trestnej činnosti netrpel, ani v súčasnosti netrpí duševnou poruchou v pravom zmysle slova, čiže v zmysle slabomyselnosti (mentálna retardácia), ani choromyselnosti (psychóza). Trpí plne rozvinutým syndrómom závislosti od alkoholu. Správanie posudzovaného v čase páchania skutku bolo ovplyvnené požitím alkoholu. XXXXX bol v tom čase v stave jednoduchej opilosti pravdepodobne stredne ťažkého až ťažkého stupňa, kedy je z medicínskeho hľadiska predpoklad už výraznejšieho ovplyvnenia psychických funkcií.

Avšak vzhľadom k tomu, že rozhodujúcim faktorom, ktorý v čase spáchania predmetného trestného činu mohol ovplyvniť rozpoznávacie a ovládacie mechanizmy osobnosti obvineného bol alkohol, ktorý požil a XXXXX XXXXX pozná všeobecné účinky alkoholu, aj jeho konkrétne účinky na svoju osobu a prejavy v správaní, mohol tento jeho vplyv predvídať a predpokladať možné dôsledky. Takisto mohol už

v minulosti svoje problémy s alkoholom riešiť cestou odvykacej liečby, ktorú však odmietal a odmietaný postoj k plnej abstinencii a nutnosti protialkoholickému liečby má aj v súčasnosti.

Obvinený XXXXX chápe účel a zmysel trestného konania.

Pobyt obvineného na slobode pri pokračujúcom požívaní alkoholu môže byť nebezpečný z protispoločenského, nie medicínskeho hľadiska. Vzhľadom k zistenému Syndrómu závislosti od alkoholu u XXXXX, skutočnosti, že sa uvedenej trestnej činnosti dopustil pod vplyvom alkoholu, ktorý participoval na jeho trestnom konaní v podstatnej miere, zisteniu, že doposiaľ dobrovoľne neabsolvoval žiadnu protialkoholickú liečbu a jej predpoklad nespolupráce v takejto forme liečby pri nekritičnosti obvineného k problematike požívania alkoholu, znalec považuje za účelné absolvovanie ochranného ústavného protialkoholického liečenia.

Zo znaleckého posudku znalca z odboru psychológie, odvetvia klinická psychológia dospelých vypracovaného k osobe poškodenej XXXXX vyplýva, že konanie obvineného, ktorého sa mal voči svedkyňi XXXXX dopúšťať, bolo objektívne spôsobilé ohroziť jej psychické zdravie. U XXXXX znalec konštatuje tzv. neurotizáciu, t. j. stav subjektívne prežívaného psychického diskomfortu, nepohody a intrapsychickej tenzie (napätia), dlhodobejšieho priebehu. Neurotizácia je emočne veľmi nepríjemný stav, spojený s úzkostným prežívaním a s vegetatívnou hyperaktiváciou, tzv. nabudenosťou centrálnej nervovej sústavy (CNS). Prejavuje sa predovšetkým narušením spánku, nechutenstvom, búšením srdca, úzkostným prežívaním a strachom. Tieto príznaky udáva sama poškodená XXXXX pred lekárom a psychiatrom v októbri 2015, v priamej príčinnej súvislosti so stresom v rodine. Pri pokračovaní konania obvineného XXXXX voči svojej matke XXXXX by sa tieto symptómy zintenzívnili, resp. chronifikovali by sa, a mohli by vyústiť do psychickej poruchy z okruhu neurotických, úzkostných alebo depresívnych diagnóz. Znalec nevyklučuje ani negatívny dopad na somatickú (telesnú stránku).

Osobnosť XXXXX je možné považovať premorbidne za dostatočne diferencovanú (rozvinutú v emočnej, mentálnej aj sociálnej oblasti. Prakticky celý život pracuje v školstve, je v kontakte s ľuďmi, stará sa o domácnosť a chod domu, vychovala tri deti. Jej rodinné zázemie je stabilné (manželstvo, vzťahy s deťmi). Kontakt s realitou je u probandky plne zachovaný, vo veku tzv. skorej staroby (64-70 r. podľa WHO) ide o aktívnu, pružnú osobnosť, s dobrými rozumovými a organizačnými schopnosťami. Aj v súčasnosti možno hovoriť o diferencovanej (rozvinutej) osobnosti – a to po stránke mentálnej, emočnej a sociálnej. Má tiež potrebu vnútornej slobody a sebapoznania, čo zahŕňa introspekciu a sebareflexiu. V povahe poškodenej znalec nenachádza hystériu a agresivitu – ako stabilné osobnostné rysy, i keď možno pripustiť, že pod vplyvom nadmerného stresu zo správania obvineného mohla zareagovať hysterickou reakciou. T. č. osobnosť bez markerov organicity CNS, bez mentálneho, osobnostného a sociálneho úpadku v spojitosti so samotným procesom starnutia.

Jej vzťah k obv. XXXXX je ambivalentný – emočne protichodný, čo znamená, že sa v jej vnútornom prežívaní „bije“ celá „zmes“ protichodných pocitov – materská láska k synovi zároveň s hnevom na neho ... má strach z neho, cíti bezradnosť ako ťaživú situáciu vyriešiť, prežíva autoakuzácie (výčitky) za svoje konanie „proti“ synovi.

Zo syndrómu týranej osoby u XXXXX bolo znalecky zistené:

-Neurotizácia – teda stav subjektívne prežívaného psychického diskomfortu, nepohody a intrapsychickej tenzie (napätia), dlhodobejšieho priebehu (viď údaje zo

zdravotnej dokumentácie). Neurotizácia je emočne veľmi nepríjemný stav, spojený s úzkostným prežívaním a s vegetatívnou hyperaktivizáciou, tzv. nabudenosťou centrálnej nervovej sústavy. Naše zistenie koreluje s diagnostickým záverom psychiatricky,

- Hypervigilancia – t. j. stav „nabudenej“ pozornosti, tá znemožňuje zaspanie, spôsobuje strhávajúce sa zo spánku, ... nespavosť bola aj dôvodom vyhľadania psychiatra,
- Tzv. sebazničujúce reakcie – vyšetovaná bagatelizuje dopady konania jej syna, má tendenciu ho obhajovať, zľahčovať jeho konanie, ospravedlňovať ho (bol v strese, mal problémy s priateľkou, potreboval pomoc...).

Zo syndrómu týranej osoby nie je u XXXXX prítomné naučená bezmocnosť – XXXXX situáciu so synom rieši aktívne – odhlásenie trvalého bydliska, oznámenie na políciu, chýba jednoznačná kontrola a moc nad viktimou, finančná odkázanosť obeť na páchatelovi a vyššie spomínaná neurotizácia t. č. nenapĺňa kritériá na stanovenie prítomnosti posttraumatickej stresovej poruchy, ktorá sa obvykle vyskytuje u osôb vystavených týranu.

Podľa znalca syndróm týranej osoby u svedka – poškodenej XXXXX je naplnený čiastočne (neurotizácia, hypervigilancia, ospravedlňované a bagatelizácia konania páchatel'a), a to v priamej príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním obvineného, opísaným vo výrokovvej časti uznesenia. Iné, tak závažné stresogénne okolnosti v živote svedka – poškodenej, ktoré by zapríčinili vyššie popísaný stav, nenachádzame.

Pamäť je zachovaná vo všetkých zložkách – vstieplivosť, podržanie (retencia), výbavnosť – kvantitatívne zodpovedá pásmu priemeru. Prítomnosť mnestickeho (pamäťového) deficitu t. č. vylučujeme. Globálna schopnosť vnímať a reprodukovať prežitý dej je u svedkyne XXXXX adekvátna, resp. dostatočne spoľahlivá. Schopnosť interpretovať udalosti spojené s konaním jej syna voči jej osobe sú ovplyvnené tzv. ambivalentným prežívaním. Pri výpovedi pred políciou badať hnev, strach a bezradnosť zo syna, pred znalkyňou sú prítomné masívne výčitky – autoakuzácie, zľahčovanie, resp. bagatelizácia svojich výpovedí proti synovi. Nejedná sa o zámerné klamstvo, ale o ambivalenciu – emočne protichodné prežívanie vzťahu k svojmu synovi.

Ambivalentné prežívanie výpovedí vyšetrovanej forenzne nijako neznižuje, len potvrdzuje ambivalentný vzťah matky voči svojmu dieťaťu (vzájomný stret lásky, hnevu, bezmocnosti a strachu).

Počas psychologického vyšetrenia znalec nezistil volanie po pomste a treste voči synovi, skôr naopak – nemá byť potrestaný. Postupne, so samotným plynutím času, sa začína u XXXXX uplatňovať čoraz viac jej racionalita – je si vedomá konsekvencií, ktoré oznámením na políciu spustila, a preto svoju prvotnú výpoveď zľahčuje. Sociálne pozitívny obraz o sebe a svojej rodine (pre zažívaný pocit hanby) vytvára aj počas psychologického vyšetrenia pred znalkyňou. Prežívané pocity hanby zároveň vylučujú „hysterickú“ motiváciu, kedy si obeť priam vyžaduje divákov, rozruch a súcitné reakcie okolia.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, ako aj s prihliadnutím na závery znaleckého psychologického posudku na poškodenú, kde je uvedené, že poškodená má ambivalentný - emočne protichodný vzťah voči svojmu synovi, bola výpoveď pošk. XXXXX zo dňa 04.01.2016 vyhodnotená ako nevierohodná. Za takejto dôkaznej situácie bola potom na obv. XXXXX pod sp. zn. 4Pv 213/15/5511-38 dňa 02.02.2016 podaná Okresnému súdu XXXXX obžaloba.

Po podaní obžaloby bol obvinený XXXXX podľa § 238 ods. 3 Tr. por., § 79 ods. 1 Tr. por. prepustený z väzby na slobodu, nakoľko podľa Okresného súdu XXXXX, ako i Krajského súdu XXXXX v danej veci nebola splnená materiálna podmienka väzby – dôvodnosť vedeného trestného stíhania, pretože rozhodujúce dôkazné prostriedky nespĺňali všetky kritéria zákonnosti a ich použiteľnosti v ďalšom konaní.

Za takejto situácie bola následne postupom podľa § 239 ods. 1 Tr. por. dňa 08.03.2016 obžaloba Okresnej prokuratúry XXXXX sp. zn. 4Pv 213/15/5511-38 zo dňa 02.02.2016 vzatá späť a vec bola opatrením zo dňa 14.04.2015 vrátená vyšetrovateľovi PZ na doplnenie vyšetrovania.

Po doplnení vyšetrovania **obvinený XXXXX** využil ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. por. a vo veci odmietol vypovedať. Uviedol len, že sa to nezakladá na pravde, čo potvrdila aj jeho matka XXXXX. Čo sa týka výpovede jeho brata, tak tento je alkoholik a nemá s ním dobrý vzťah.

Svedkyňa XXXXX, sestra obvineného uviedla, že čo sa týka týrania blízkej a zverenej osoby, za ktoré skutky je obvinený jej brat XXXXX, tak ona konkrétne nikdy nebola svedkom toho, že by sa brat nejako neprístojne správal k ich mame. Taktiež nebola nikdy po tom, ako bola pri mame na návšteve, nevidela brata opitého. Vie, že mama bola veľmi naviazaná na XXXXX a tiež zo strany XXXXX bol voči mame citový vzťah. Vie, že XXXXX by mame nikdy neublížil v triezvom stave. Ona nevie, čo sa za posledné uvedené obdobie, za ktoré skutky je obvinený s bratom stalo, nevie, či nemá nejaké zdravotné problémy, avšak vie, že v minulosti XXXXX takéto stavy nemal. V minulosti doma nebýval, býval so svojou priateľkou XXXXX, s ktorom majú dcéru, zrejme aj kvôli rozchodu s priateľkou to brata poznačilo. Vie, že brat bol spokojný s prácou, ktorú vykonával, nakoľko mal dobrú prácu, ktorá ho bavila, vie, že do práce chodil pravidelne, nemal žiadne vymeškané smeny.

Svedok XXXXX ml., brat obvineného, dňa 25.04.2016 vypovedal, že tieto skutky, kde je vznesené obvinenie bratovi XXXXX a ktoré sú uvádzané jeho matkou, sa zakladajú na pravde. Nevie presne koľkokrát jeho matka spala za uvedené obdobie u neho, mohlo to byť najmenej 30-krát, vždy prišla v nočnej dobe k nemu domov naľahko oblečená, uplakaná s tým, že musela ujsť z domu pred bratom XXXXX, ktorý bol pod vplyvom alkoholu, možno aj iných návykových látok, a tento ju vždy budil a v nočnej dobu buď posielal kúpiť alkohol alebo mu musela pripravovať jedlo. On bratovi na túto tému niečo povedal, avšak bolo to zbytočne, tento mu vždy začal nadávať do debilov a pod. On chce uviesť, že nie všetko, čo sa dialo doma, mu matka povedala, zrejme sa to hanbila povedať a možno aj mala strach z brata. Tiež uviedol, že keď mal brat XXXXX v mesiaci august 2015 dovolenku v dĺžke 2-3 týždne, tak počas celej doby bola mama u neho, lebo sa bála ísť domov, nakoľko brat bol denno-denne pod vplyvom alkoholu. Tiež vie o tom, že brat XXXXX matku sotil do steny, nakoľko sa sťažovala na bolesti ľavého ramena, avšak nevie, kedy to presne bolo.

Svedok XXXXX st., otec obvineného, využil zákonné ustanovenie a vo veci nevypovedal.

Svedkyňa – poškodená XXXXX vypovedala dňa 25.04.2016, že trvá na svojej výpovedi, ktorú učinila dňa 04.01.2016. Ako už uvádzala, jej oznámenie a samotná výpoveď bola značne v strese s tým, že nie všetky veci, ktoré tam uviedla, sa zakladajú plne na pravde. Čo sa týka skutkov, ktoré sa kladú za vinu jej synovi XXXXX, tak ona jeho konanie nepovažovala za týranie jej osoby, bolo jej nepríjemné počúvať jeho vulgárne nadávky, ktoré patrili celému mestu. Čo sa týka syna XXXXX, tak tento sa teraz správa normálne, v súčasnej dobe si hľadá zamestnanie a s jej súhlasom býva v mieste bydliska rodičov. Tiež s jej súhlasom u nej býva aj syn XXXXX.

Súčasťou vyšetrovacieho spisu sú aj správy k osobe obvineného. Podľa odpisu registra trestov obv. XXXXX má v ňom sedem záznamov, najmä majetkového charakteru. Posledný záznam má z 29.05.2015, kedy bol rozsudkom Okresného súdu XXXXX uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom alkoholu podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený peňažný trest 300,- EUR, náhradný trest odňatia slobody jeden mesiac a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 2 roky. XXXXX v minulosti vykonával aj tresty odňatia slobody, ktoré mu boli uložené za trestné činy lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák., pričom rozsudkom Okresného súdu XXXXX sp. zn. 1T 38/95 zo dňa 26.10.1995 mu bol uložený za trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody 3 roky a 6 mesiacov v II. NVS, z výkonu ktorého bol podmienene prepustený dňa 17.06.1998 (osvedčil sa) a rozsudkom Okresného súdu XXXXX sp. zn. 3T 146/00 zo dňa 29.10.2011 mu bol uložený za trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody 8 rokov v III. NVS, z výkonu ktorého bol podmienene prepustený dňa 18.12.2008 (osvedčil sa 09.01.2015). Podľa správy Mesta XXXXX obvinený nemá v evidencii priestupkov podľa zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v platnom znení na Mestskej polícii XXXXX žiadny záznam. Z lustrácie priestupkov vyplýva, že obvinený bol 6-krát postihnutý za spáchanie priestupku.

Po doplnení vyšetrovania vyšetrovateľ PZ vec ukončil návrhom na podanie obžaloby, ktorý dňa 04.05.2016 predložil spolu s vyšetrovacím spisom tunajšej prokuratúre. Po preštudovaní predmetného spisu som podaný návrh vyšetrovateľa PZ neakceptovala.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

V danom prípade sa trestné konanie viedlo proti obv. XXXXX pre skutok popísaný v uznesení o vznesení obvinenia číslo ČVS:ORP-553/2-VYS-CA-2015 zo dňa 12.10.2015, ktorý bol právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zákona účinného do 31.12.2015.

Uvedeného zločinu sa dopustí ten, kto týra blízku osobu spôsobujúc jej psychické utrpenie ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, vyvolávaním strachu alebo stresu a iným správaním, ktoré ohrozuje jej psychické zdravie, bezdôvodným

odopieraním oddychu a spánku.

Objektom trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Tr. zák. je ochrana blízkych osôb a osôb, ktoré sú zreteľom na nedostatok veku alebo, hoci aj v plnoletosti, pre chorobu, starobu, invaliditu, mentálnu retardáciu v starostlivosti alebo výchove iných osôb. U oboch kategórii osôb ide najmä o ochranu pred domácim násilím.

Podľa § 127 ods. 4 Tr. zák. blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

K naplneniu znakov citovaného trestného činu sa vyžaduje, aby v dôsledku páchatelovho konania bolo poškodeným osobám spôsobené fyzické alebo psychické utrpenie. Z vykonaného dokazovania, najmä s prihliadnutím na prvotnú výpoveď svedkyne - poškodenej XXXXX a výpoveď XXXXX, obe zo dňa 12.10.2015, je zrejmé, že ku skutku došlo tak, ako to pôvodne uvádzala poškodenej. Tiež s prihliadnutím na závery vypracovaných znaleckých posudkov možno ustáliť, že v dôsledku konania obvineného bolo poškodenej spôsobené psychické utrpenie. Uvedený záver je evidentný, a to i napriek tomu, že poškodenej XXXXX s odstupom času svoju výpoveď zmenila v prospech obvineného. Hoci takúto zmenu výpovede poškodenej možno hodnotiť ako účelovú v snahe pomôcť obvinenému zbaviť sa následkov trestnoprávnej zodpovednosti, z dôvodu procesných nedostatkov na výpoveď poškodenej XXXXX zo dňa 12.10.2015 nie je možné prihliadať a táto je procesne nepoužiteľná v prebiehajúcom trestnom konaní. Z rovnakých dôvodov je nepoužiteľná aj výpoveď svedka XXXXX zo dňa 12.10.2015. Vzhľadom na tieto skutočnosti v posudzovanom prípade potom zistené skutočnosti neposkytujú podklad pre záver, že obv. XXXXX sa dopustil zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zákona účinného do 31.12.2015. Vychádzajúc z výpovede pošk. XXXXX zo dňa 04.01.2016 a zo dňa 25.04.2016, kde menovaná uviedla, že ona konanie syna XXXXX nepovažovala za týranie jej osoby, bolo jej len nepríjemné počúvať jeho vulgárne nadávky, ktoré patrili celému mestu, takéto správanie sa obvineného v kontexte vyššie uvedených zákonných citácií nie je možné podriaďiť pod skutkového podstatu zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zákona. Pokiaľ svedok XXXXX ml. dňa 25.04.2016 vypovedal v podstatných bodoch zhodne ako dňa 12.10.2015, na ktorú výpoveď nemožno prihliadať, je potrebné uviesť, že takáto jeho samotná výpoveď, ktorá nie je podložená žiadnym iným svedeckým dôkazom, nepostačuje na podanie obžaloby. Navyše svedok XXXXX ml. o udalostiach, ktorý sa mali odohrávať v domácnosti jeho matky pošk. XXXXX, vedel len sprostredkované od poškodenej a nikdy nebol ich priamym svedkom.

Na druhej strane je však potrebné konštatovať, že konanie obv. XXXXX popisované pošk. XXXXX vo svojich výpovediach dňa 04.01.2016 a zo dňa 25.04.2016 je spoločensky neprijateľné a neakceptovateľné, nakoľko narušilo občianske spolunažívanie v jeho základných pravidlách správania sa, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou riadneho spolunažívania osôb. Preto jeho konanie opísané vo výrokovvej časti tohto uznesenia by mohlo byť priestupkom.

Podľa § 214 ods. 1 Tr. por. prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správny deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti som rozhodla o postúpení predmetnej veci v zmysle § 214 ods. 1 Tr. por. Takýto postup je v súlade s ustanovením § 20 zákona č. 372/90 Zb. o priestupkoch v znení noviel, pretože vzhľadom na čas spáchania skutku zodpovednosť za priestupok nezanikla.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať u prokurátora okresnej prokuratúry do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

XXXXX
prokurátorka